SiPH

ทางเลือกการรักษา

โรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย

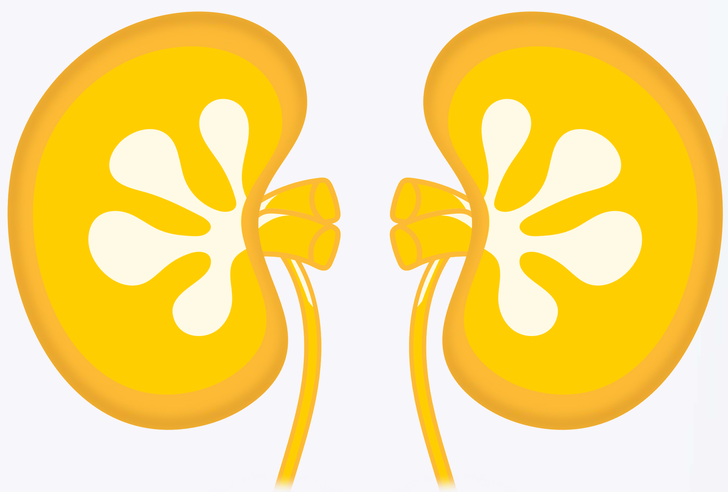

โรคไตเรื้อรัง (Chronic Kidney Disease - CKD) คือ การที่ไตมีภาวะการทำงานผิดปกติ หรือมีการทำงานของไตลดลง โดยดูจากค่าอัตราการกรองของไตที่ผิดปกติ (eGFR) ในระยะเวลามากกว่า 3 เดือนขึ้นไป แบ่งได้เป็น 5 ระยะ

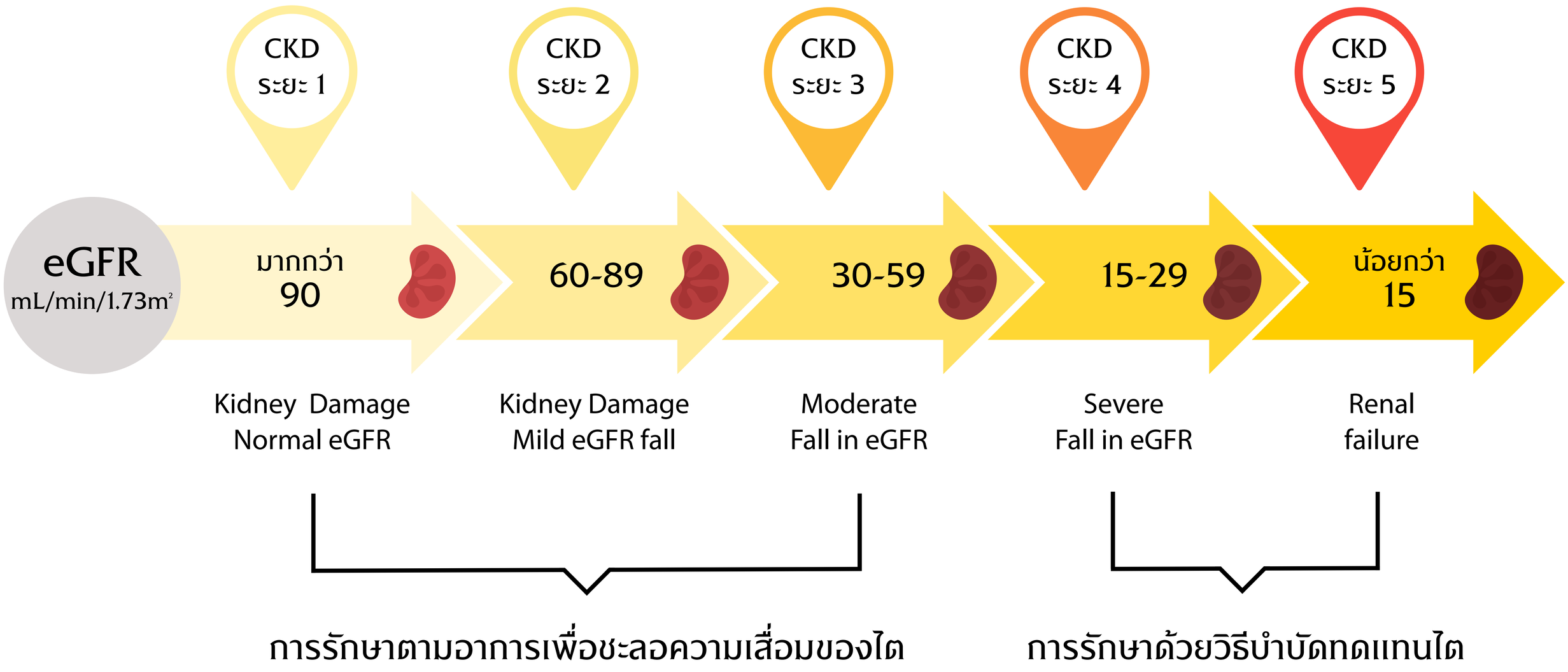

eGFR (estimated Glomerular Filtration Rate) คือปริมาณเลือดที่ไหลผ่านตัวกรองของไตในหนึ่งนาที

การรักษาตามอาการ เพื่อชะลอการเสื่อมของไตสำหรับผู้ป่วยระยะเริ่มต้น

ผู้เป็นโรคไตในระยะเริ่มต้นมักจะไม่มีอาการ แต่หากไม่ได้รับการรักษา เมื่อไตทำงานเสื่อมลงจนหน่วยไตเหลือน้อยก็จะมีของเสียคั่งในกระแสเลือดและมีอาการต่างๆ ตามมา จึงควรได้รับการรักษาตามอาการตั้งแต่เริ่มต้น ดังนี้

การควบคุมอาหาร

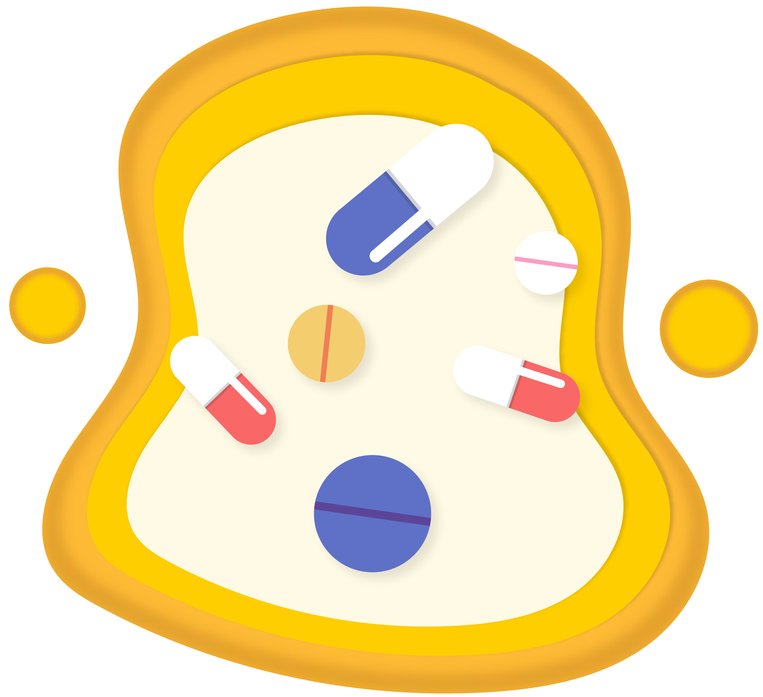

การรักษาด้วยยา

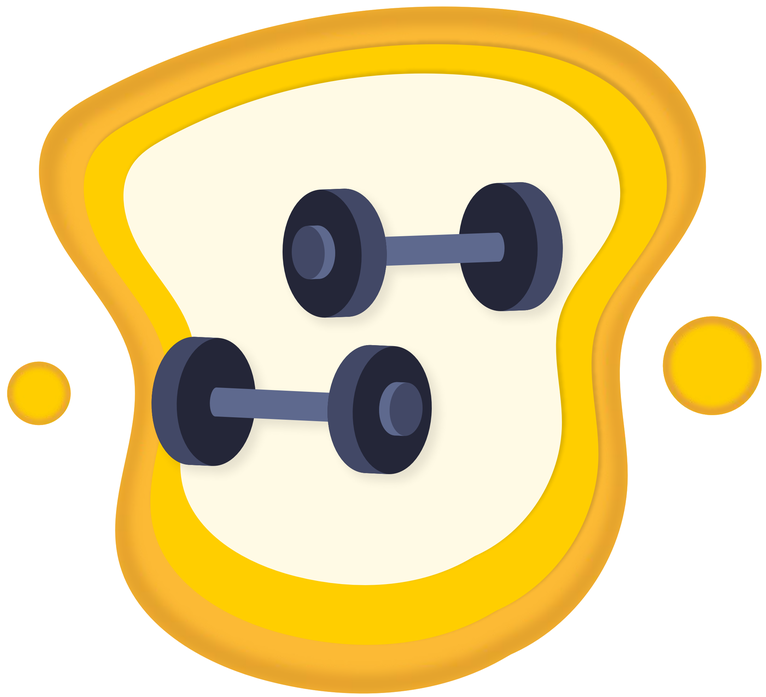

การปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

อาการของโรคไตวายเรื้อรังระยะสุดท้าย

(End Stage Renal Disease - ESRD) เมื่อร่างกายมีค่า eGFR น้อยกว่า 15 mL/min/1.73 m^2 ร่างกายจะแสดงอาการ ดังนี้

อ่อนเพลีย

บวมตามร่างกาย
บวมกดบุ๋ม

คันตามตัว

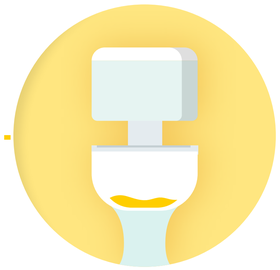

ปัสสาวะออกน้อย

เบื่ออาหาร
คลื่นไส้ อาเจียน

หมดสติ เสียชีวิต

การรักษาด้วยวิธีบำบัดทดแทนไต คือกระบวนการรักษาผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย เพื่อทำงานทดแทนไตที่ไม่สามารถทำงานได้เองตามที่ควรจะเป็น ช่วยขจัดของเสียที่ค้างอยู่ในร่างกาย สามารถทำได้ 3 วิธี

การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Hemodialysis)

วิธีการ นำเลือดผ่านเข้าเครื่องไตเทียมไปยังตัวกรอง เพื่อฟอกเลือดให้สะอาด

ระยะเวลา 4-5 ชั่วโมง/ครั้ง สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง

24,000-36,000 บาทต่อเดือน
ไม่รวมค่ายา เจาะเลือด ค่าเดินทาง
เตรียมเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือด
100,000-120,000 บาท

การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis)

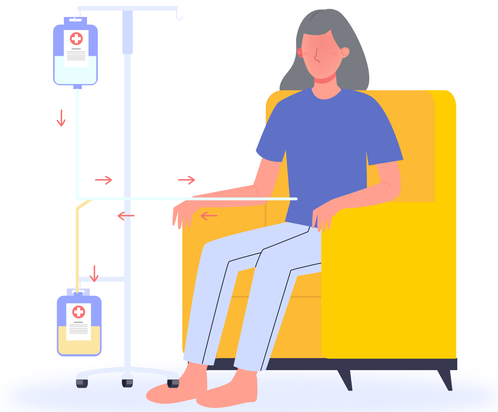

วิธีการ ใส่น้ำยาล้างไตเข้าไปค้างในช่องท้อง โดยอาศัยเยื่อบุช่องท้องแลกเปลี่ยนของเสียทำหน้าที่แทนไต

ระยะเวลา วันละ 4 รอบ ต่อเนื่องกันทุกวัน หรืออาจใช้เครื่องอัตโนมัติช่วยเปลี่ยนน้ำยาแทน

60,000 บาทต่อเดือน
ไม่รวมค่ายา เจาะเลือด
วางสายล้างไตทางช่องท้อง
60,000-70,000 บาท

การปลูกถ่ายไต (Kidney Transplantation)

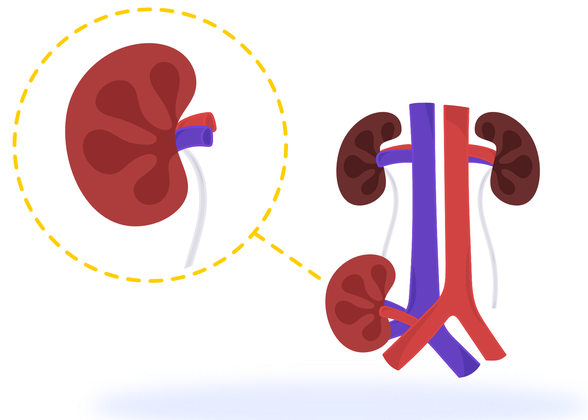

คือ การนำไตที่ดีจากผู้บริจาคใส่ไปในผู้รับไต โดยผู้รับไตต้องรับประทานยากดภูมิต้านทานสม่ำเสมอตลอดชีวิต (กรณีไม่มีภาวะแทรกซ้อน)

1,100,000-1,300,000 บาทต่อการผ่าตัด
ไม่มีภาวะแทรกซ้อน
ค่ายากดภูมิต้านทานปีแรก 45,000-65,000/เดือน
ปีถัดไป 25,000/เดือน

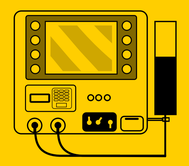

การเตรียมเส้นเลือดสำหรับฟอกเลือด

มีทั้งหมด 3 แบบ ดังนี้

การตัดต่อโดยใช้เส้นเลือดจริง (AVF)

- ใช้หลอดเลือดของผู้ป่วยเอง
- ใช้งานได้หลังหลังผ่าตัด 4-6 สัปดาห์
- โอกาสติดเชื้อน้อย
- ผู้ป่วยสามารถอาบน้ำได้ เมื่อแผลปิดสนิท

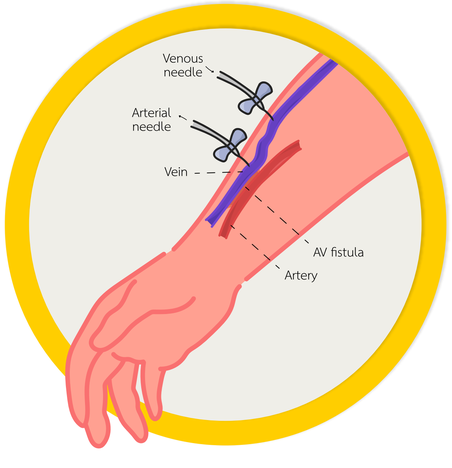

การตัดต่อโดยใช้เส้นเลือดเทียม (AVG)

- ใช้หลอดเลือดเทียมต่อกับ หลอดเลือดจริง
- ใช้งานได้หลังผ่าตัด 2-4 สัปดาห์
- โอกาสติดเชื้อน้อยกว่าสายสวน หลอดเลือดที่คอ
- ผู้ป่วยสามารถอาบน้ำได้ เมื่อแผลปิดสนิท

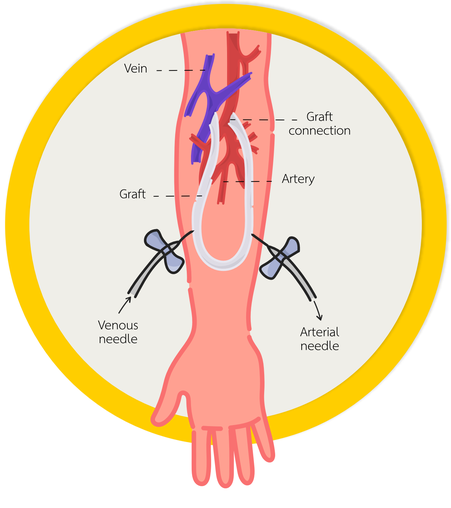

การใส่สายชนิดพิเศษเข้าไปยัง เส้นเลือดดำ (Catheter)

- ทำจากวัสดุสังเคราะห์
- ใช้งานได้ทันทีหลังผ่าตัด อายุการใช้งานประมาณ 1-5 ปี
- มีโอกาสติดเชื้อได้มากกว่า การทำเส้นเลือดที่แขน
- ผู้ป่วยต้องระมัดระวังไม่ให้ แผลเปียกน้ำ

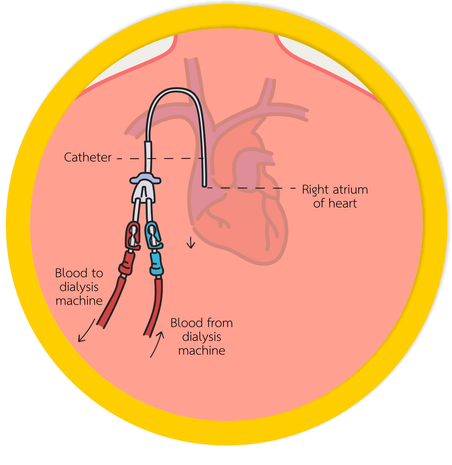

การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis)

วิธีการ

ใส่น้ำยาล้างไตเข้าไปค้างในช่องท้อง แลกเปลี่ยนของเสีย ทำหน้าที่แทนไต

ระยะเวลา

วันละ 4 รอบ ต่อเนื่องกันทุกวัน หรืออาจใช้เครื่องอัตโนมัติช่วยเปลี่ยนน้ำยาแทน

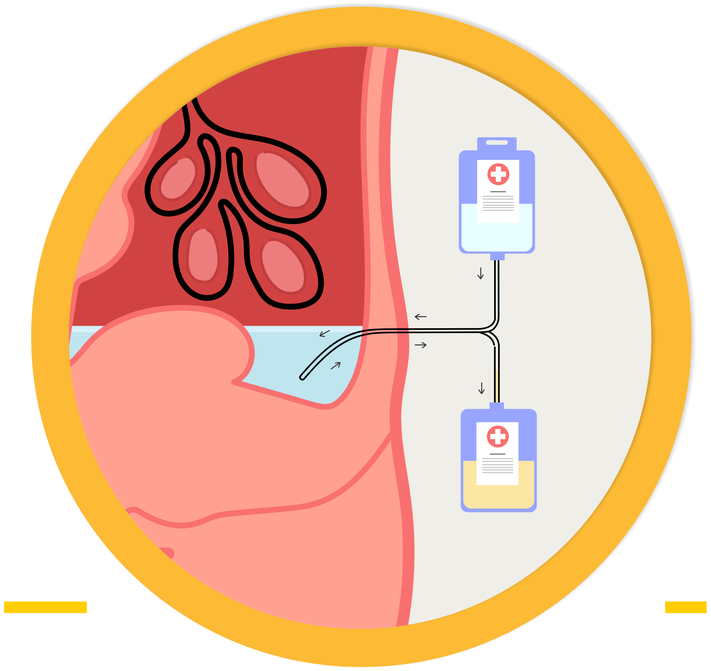

ข้อห้ามของการล้างไตทางช่องท้อง

1. มีประวัติผ่าตัดที่หน้าท้องที่เสี่ยงเกิดพังผืดในช่องท้อง
2. ติดเชื้อที่ผิวหนังหน้าท้องรักษาไม่หาย
3. มีรูรั่วระหว่างช่องท้องและช่องอก
4. ลำไส้อักเสบเรื้อรัง
5. BMI >35
6. มีภาวะซึมเศร้า
7. ไม่มีผู้ดูแลเปลี่ยนน้ำยา/ทำแผล
8. เป็นไส้เลื่อน
9. มีภาวะโปรตีนในเลือดต่ำมาก

การล้างไตทางช่องท้อง มี 2 แบบ ดังนี้

Continuous Ambulatory Peritoneal Dialysis (ทำมือ)

- ล้างไตทุกวัน
- เปลี่ยนถ่ายน้ำยาล้างไต 4-6 รอบต่อวัน
- มีโอกาสติดเชื้อมากกว่าแบบต่อเครื่อง เพราะต้องต่อหลายครั้ง
- สามารถปลดถุงน้ำยาล้างและไปทำกิจวัตรอื่นๆ ได้ ควรมีผู้ดูแลอย่างน้อย 2 คน
- จำกัดอาหารน้อยกว่าการฟอกเลือด
- พบแพทย์ทุกๆ 3 เดือนเป็นอย่างน้อยหรือตามอาการ

Continuous Cycling Peritoneal Dialysis (ต่อเครื่อง)

- ล้างไตทุกวัน
- ต่อเครื่องล้างไตเฉพาะกลางคืน เพื่อให้สามารถทำกิจวัตรอื่นๆ ได้ ในเวลากลางวัน
- โอกาสติดเชื้อน้อยกว่าการทำแบบมือ เพราะต่อเพียงวันละครั้ง
- ควรมีผู้ดูแลช่วยต่อเครื่องอย่างน้อย 2 คน
- จำกัดอาหารน้อยกว่าการฟอกเลือด
- พบแพทย์ทุกๆ 3 เดือนเป็นอย่างน้อยหรือตามอาการ

การล้างไตทางช่องท้อง มีบริการฝึกสอนเพื่อให้ผู้ป่วย และผู้ดูแล สามารถทำเองที่บ้านได้ ใช้เวลาเรียนอย่างน้อย 1 สัปดาห์ โดยพยาบาลไตเทียม

การเปลี่ยนน้ำยา

การทำแผล

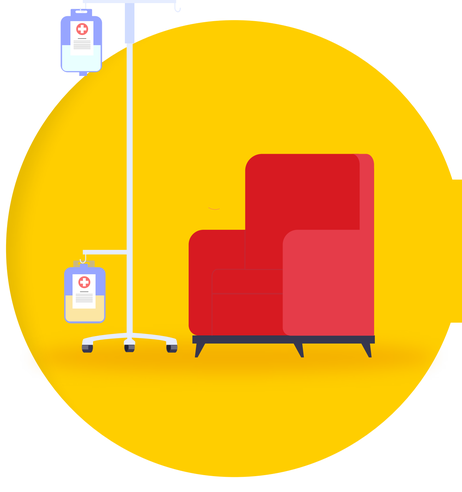

การเตรียมสถานที่

การเก็บรักษาน้ำยา

การปลูกถ่ายไต (Kidney Transplantation)

เป็นการบำบัดทดแทนไตที่ดีที่สุด คือการนำไตจากผู้บริจาค
มาปลูกถ่ายให้กับผู้ป่วยโรคไต มี 2 ประเภทคือ

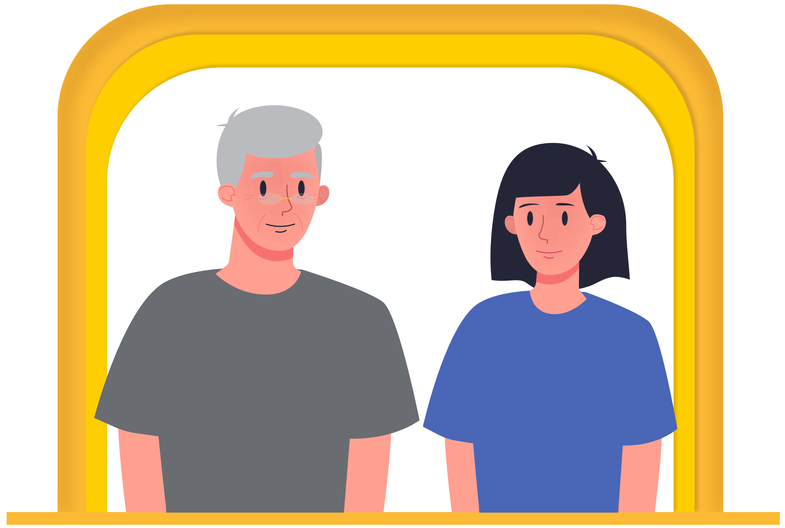

ผู้บริจาคไตที่มีชีวิต

คือญาติสายตรง ได้แก่ พ่อ แม่ ลูก
ญาติพี่น้องของผู้ป่วย หรือสามี ภรรยา

ผู้บริจาคไตที่เสียชีวิต

คือผู้ที่สมองตาย แต่การทำงานของหัวใจ
และไตยังปกติ (ผ่านสภากาชาดไทย)

*** SiPH ให้บริการเฉพาะผู้บริจาคไตที่มีชีวิต**

สอบถามเพิ่มเติมที่

ศูนย์โรคไต

โทร. 1474